

Tevazu ve Görgüsüzlük

«□□□□□□ □□□ □□□□□□ □□□□□□□□□□ □□□□□»

“Tevazu sahibi olursan seni görgüsüz sayarlar”

Aziz Mor Afrem (306-373)

Coğrafyamızın çok bilinen bir evladı olan Nusaybinli Aziz Mor Afrem evrensel kilisenin gönül doktorudur. Süryani kültürünün edebi ve sosyal yaşamında da suları duru ve berrak, eskimeyen gözde bir çağlayan gibidir.

Tevazu timsali bu aziz şahsiyetin sömürü ve istismarın yönlendirdiği despotik zihniyetler için söylediği “ □□□ □□□□□□ □□□□□□□□□□ □□□□□ □□□□□□□□□□ / **Tevazu sahibi olursan seni görgüsüz sayarlar**” sözü sosyolojik açıdan sorgulanması ve araştırılması gereken bir konudur.

Bana öyle geliyor ki, Aziz Mor Afrem, taşıdığı ışıktan dolayı kendini ve haddini bilmez bazı insanların görgüsüzlüğüne maruz kalmıştır. Büyük olasılıkla, kalbinde taşıdığı bu insanlar ona değer vermek yerine, onu dışlayınca, onu hor görünce, onu itibarsızlaştırınca, tepkisel davranmamıştır. Hocalık sevgisinde saklı olan etkisel ve derin ruhani kişiliğini konuşurarak, uyarı niteliğinde bu hikmet dolu sözü söyleme sorumluluğunu hissetmiştir.

Bu söz olumsuz başka tecrübelerin saikiyle de söylenmiş olabilir. Öyle ama böyle, aslında ders niteliği taşıyan çok önemli bazı hususları dile getirmektedir. Bence, sömürü ve istismara kapalı bilinçli tevazua dikkat çekmektedir. Çünkü insan haysiyetine değer vermeyen benmerkezci ve bencil zihniyet hak ve had tanımazdır. Hayatı zehirleyen etkileriyle bilinen bu zihniyet için insani erdemler önemsizdir. Dikkate alınmadığı gibi hatta bazen yanlış değerlendirilir. Fazla

sevmek, fazla değer vermek, fazla umursamak, fazla sevmek onun için suiistimal gerekçesidir. Az veya çok tevazu -onda- arsızlık yaratır. Az veya çok değer verme -onda- vefasızlığa neden olur. Az veya çok diğerkâmlık -onda- nankörlükle karşılık bulur.

Tıpkı Mor Afrem'in döneminde olduğu gibi, günümüzde de -ilgili alanlarda- aynı görgüsüzlüğü gözlemlemek acı vericidir. Deęerler ve erdemler ıskalasında “**tevazuu**” çok yücelten, büyük makama oturtan Aziz Mor Afrem'in bu sözü söylemiş olması çok düşündürücüdür, çok manidardır. 1700 yıl önce neden söylemiştir?

Bütün çağlar için geçerli ve kalıcı olan temel kural göre, insani gelişimin boyutu düşünsel ve ahlaki gelişimle doğru orantılıdır. İnsani karakteri oluşturan ahlaki yapılanma, ruhsal aydınlanmanın ve kültürel farkındalığın ışıltılarıyla gelişmezse, bu görgüsüzlük maalesef devam edecektir. Dün olduğu gibi yarın da, hak ve emek bilincini çiğneyen sağmal inek zihniyetinin yıpratıcı etkisiyle birlikte...

Unutulmasın, tevazu, hakikatin insandaki içsel büyüklüğünü ve bu büyüklüğün farkındalığını gösteren ahlaki bir davranıştır. İlahi bir kisvedir.

Yusuf Beętaş